

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Mail: nst@nst.dk
Sendt via høringsportal

CC: Kommunernes Landsforening

17. august 2012

Vedr.: Høring af Natura 2000-handleplaner

Naturstyrelsen har sendt ca. 130 handleplaner i høring med en frist for bemærkninger d. 17. august. Skovforeningen har i høringsperioden haft kontakt med og rådgivet en lang række skovejere og skovejerrepræsentanter og derigennem fået et indblik i en lang række handleplaner.

På den baggrund har vi fundet anledning til at kommentere en række mere generelle elementer i handleplanerne, ligesom vi har en række anbefalinger til den videre gennemførelse af handleplanerne i praksis.

Læsbarhed af planer og tilgængelighed af oplysninger

Det er vores indtryk, at det foreslåede paradigme for Natura 2000-handleplanerne udarbejdet af Naturstyrelsen og Kommunernes Landsforening, langt hen ad vejen har været anvendt. Det har gjort handleplanerne let tilgængelige, særligt for organisationer – tak for det.

Alle handleplaner, som indeholder arealer hvor Naturstyrelsen er myndighed, har været samlet på en portal og med en samlet høringsfrist. Det har gjort det let at informere om høringsperioden overfor skovejere. Samtidig tak til Kommunernes Landsforening for at samle link til samtlige kommunale handleplaner på deres hjemmeside.

Anvendelsen af den fælles skabelon har, set fra ejerside, desværre også haft en negativ effekt, som der bør rettes op på i de endelige handleplaner. Indholdet i handleplanerne er en række steder blevet for standardiseret. For eksempel kan der i en handleplan under forventet effekt stå beskrevet hvad effekten af udlæg af urørt skov er uden at det er nævnt som et forvaltningstiltag. Det er forvirrende for den lodsejer som kun læser den ene plan. Endvidere virker det ikke som om, at der alle steder er lavet en egentlig vurdering, ud fra lokale forhold, af den forventede effekt af planen.

Høringsperioden giver lodsejere mulighed for at kommentere på planen, men for at kunne tage stilling til planens indhold er det nødvendigt at kende datagrundlaget og rammerne.

For skovnaturtyperne er det derfor beklageligt at de rettelser, der var til Natura 2000-planernes tilstandsvurdering for naturtyperne, ikke er blevet gennemført på det tilgængelige kortmateriale (prior-kortet). Endvidere er det beklageligt, at tilskudsordningerne for skovnaturtyperne endnu ikke foreligger. Det gør det svært, at vurdere hvilke forvaltningstiltage der kan være aktuelle hvor samt hvilke begrænsninger og muligheder, der er i de forskellige forvaltningstiltag.

Handleplanernes indhold

Skovforeningen oplever, at det kan være svært for ejerne, at forholde sig til indholdet i planerne på grund af den meget standardiserede tekst og de to ovennævnte forhold. Skovforeningen har endvidere identificeret følgende generelle elementer i handleplanerne:

Igangværende indsats

- Der er i nogle handleplaner ikke er taget stilling til samspillet mellem eksisterende fredninger/skovlovsaftaler og de foreslåede forvaltningstiltag, eller at igangværende indsatser, som kan bidrage til mål opfyldelse, ikke er nævnt i handleplanen. Der er ofte blot tilføjet en standardsætning om at "igangværende indsatser" dækker de arealer, der i hele planperioden er dækket af en aftale eller fredning, men der er ikke taget specifik stilling til samspillet mellem handleplan og fredninger/aftaler for området.
- Der kan nogle steder være en decideret modstrid i en eksisterende fredning/aftale med de foreslåede tiltag og det er ikke beskrevet, hvorledes modstriden skal håndteres. Det er elementer, som skal afklares inden den endelige vedtagelse af handleplanerne.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at den ansvarlige myndighed gennemgår handleplanerne og supplerer med information på de to nævnte områder.

Forvaltningsmetoder og forventede tiltag

For skovnaturtyperne er der defineret 3 forskellige tiltag, som myndighederne foreslår for at sikre de forskellige skovnaturtyper, nemlig:

- Skovnaturtypebevarende drift og pleje
- Udlæg af urørt skov
- Ændring af hydrologi

Tiltagene bygger på en forventning om at få godkendt en tilskudsordning, som beskriver rammerne for de forskellige tiltag nærmere, og som ejerne herefter af egen drift forventes at søge.

Ejerne har svært ved at forholde sig konkret til de enkelte tiltag, da der ikke er en endelig afklaring af tilskudsordningerne og derfor ikke kender de endelige betingelser. Det har afholdt mange

skovejere fra at kommentere handleplanerne i denne fase. Det skal ikke nødvendigvis ses som et udtryk for, at ejerne ikke har relevante bemærkninger og forslag, men snarere at de ikke ønsker at gætte på tiltagens endelige indhold og den mulige kompensation herfor.

Prioritering af indsatsen og udmøntning af handleplanerne

I mange af planer anføres, at der skal være en *"Tidligt opsøgende/faciliterende indsats for skovnaturtyperne"*. Skovforeningen tager dette som et udtryk for at myndighederne vil tage en dialog med de enkelte lodsejere om gennemførelse af planerne. Det finder vi meget positivt, og vi vil gerne opfordre til at den målsætning forfølges.

De fleste handleplaner beskriver, at den forventede indsats forventes udmøntet ved at lodsejerne søger tilskud fra en række tilskudsordninger under Landdistriktsprogrammet.

Der er som nævnt ovenfor endnu ikke tilgængelige tilskudsordninger for skovnaturtyperne. Skovforeningen finder ikke, at ordningerne under Landdistriktsprogrammet er tilstrækkelige som den eneste model. Der er en række begrænsninger, og vi henviser her til vores høringssvar afgivet til Natura 2000-planerne i april 2011.

Skovforeningen opfordrer endvidere igen til, at der i høj grad åbnes for muligheden for at lave lokalt tilpassede løsninger, hvor der tages behørigt hensyn til særlige lokale forhold.

Forventet effekt

Afsnittet om forventet effekt er et af de afsnit, som vi havde forventet kunne give ejerne en klarhed over forventninger til udvikling af de enkelte områder. Desværre er disse afsnit i langt de fleste handleplaner blevet meget standardiserede, og det er svært for ejerne at forholde sig mere konkret til dette.

Skovforeningen er særligt faldet over formuleringen for urørt skov hvoraf det fremgår: *"Den samlede forventede effekt er en sikring af skovnaturtyperne og de særlige strukturer, som knytter sig til urørt skov."*

Skovene i Danmark er i høj grad kulturprægede og fremkommet ved plantning. Udlæg af urørt skov vil givetvis på lang sigt sikre fri dynamik og andre naturlige processer, men hvorvidt udlæg af urørt skov kan sikre gunstig bevaringsstatus for de skovnaturtyper, der er kortlagt stiller vi os tvivlende overfor. I bilaget beskrives det, at der for urørt skov skal være en plejeret for handleplanmyndigheden til at bekæmpe arter, der optræder invasivt. Urørt skov kan derved ende med at blive en meget dyr fornøjelse for staten – dels betalingen af erstatning til ejeren og senere i plejkrævende foranstaltninger. Det bør derfor overvejes meget nøje hvilke arealer, der foreslås udlagt til urørt skov.

Som alternativ foreslår vi, at en gunstig bevaringsstatus opnås ved en hensigtsmæssig skovdrift, som er tilpasset lokaliteten.

Afklaring mellem myndighederne

Det har været en fordel, at der kun er udarbejdet én handleplan for hvert område, og at de forskellige myndigheder har samarbejdet herom. Desværre savnes det i flere planer, at det er mere tydeligt hvem som er/bliver myndighed for de arealer, der tænkes udvidet eller hvor en naturtype ønskes udvidet på bekostning af en anden (for eksempel hvor skovbevokset tørvemose skal laves til højmose), ligesom de forskellige tiltag i samme område ikke er indbyrdes afstemt.

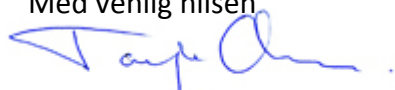
Sygdomme og klimaændringer

Skovforeningen vil til sidst gerne gentage vores bekymring for den manglende stillingtagen til effekterne af patogener og klimaforandringer, der kan umuliggøre sikring af naturtyperne. Det blev ikke håndteret i Natura 2000-planerne og er, som en følge heraf, heller ikke nærmere vurderet i handleplanerne.

Et problem med habitatdirektivets statiske beskyttelse kommer til udtryk ved, at planerne ikke forholder sig til målet om gunstig bevaringsstatus i (skov)naturtyperne versus kendte biologiske trusler og klimatiske forandringer. Asken er et godt eksempel. Her eksisterer en kendt trussel i form af asketoptørren allerede, og andre potentielt lige så alvorlige patogener udgør lignende trusler – nogle båret frem af klimaforandringerne.

Det er vigtigt, at lodsejerne ikke tvinges ind i en umulig beskyttelse af en naturtype, og derfor er der aktuelt behov for at tage stilling til, hvordan de udpegede askebevoksninger skal håndteres.

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen